

VRTEC.

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 7.

V Ljubljani 1. julija 1887.

Leto XVII.

O l t a r .

sako jasno noč
Sveč gorí tisoč:
Zvezde zlate svétijo,
Angeljeji jih nétijo.

Glej, nebó takrát
Pač oltar je zlat!
V lučih sije božji stól,
Z njega gleda Bog nizdól.

Kakšen božji čar,
Kolik jasen žar! . . .
Stvarnika proslávila svet,
Stvarník blagoslávlja svet!

Rahel dih igrá —
To je spev nebá!
Angeljeji prepévajo,
Luči zlate sévajo! . . .

Pač nebó takrát
Res oltar je zlat,
In pobožno vsaka stvár
Zrè na božji ta oltár! —

A. Funtek.

— x —

Moj prijatelj Milotin.

(Resničen prizor iz življenja.)

Pred dvema letoma se pripeljem v Brno, glavno mesto Moravske. Dobil sem namreč službo samostalnega oskrbnika na posestvu barona B.... Iz hvaležnosti sem torej šel v glavno mesto, da se predstavim in zahvalim gospodu baronu. Bilo mi je, kakor bi zadel srečko z velikim dobitkom. Saj sem v dosedanjih štirih letih kot praktikant okusil mnogo pomankanja in bέde, a pri vsem tem se mi ni bilo nadejati, da bi skoraj dobil

službo bodi si kakega koli uradnika. A zdaj je bilo vse drugače. Zna se, da me tudi zdaj ni še čakala pečenka, ali vendar srečen sem bil v zavesti, da mi odslej ne bode več prebijati toliko nedostatkov v mojem ubožnem življenju.

Na kolodvoru državne železnice stopim iz železniškega voza. Umeje se, da sem se vozil v drugem razredu. Saj mi drugače tudi ni kazalo, ker bi mi v bolj priprostem vozu kak potujoč krošnjar ali kak drug priprost delavec lehko umazal novo črno obleko, v katerej sem nameraval pokloniti se gospodu baronu. Na kolodvoru je bilo vse polno ljudij. Jeden so stopali iz vozov, drugi so jé zasédali, tretji zopet hiteli proti glavnemu izhodu. Da-si me nihče ni poznal, vendar se mi je zdelo, da me vsi zavidajo zaradi tolike sreče.

S sebój sem imel popotni kovčeg s perlom. Stopivši iz voza, mahnil sem jo naravnost skozi veliko gnječo proti izhodu. Komaj storim nekoliko korakov, zaslišim za sebój glas: „Radoslav! Radoslav!“ — Takó namreč čujem na svoje imé. — Ozrem se. Za menoj se tare vse polno ljudij, vsak hiti po svojem potu; kajti vže tretjič zvoní in vlak odide vsak trenotek. To je čudno! Nekdo me je klical zeló blizu, a vsak človek mi je tukaj ptuj. Tam se sicer rije k meni nekak mlad človek v platnenej suknji in modroprogastih hlačah, ali ta človek je železniški postrešček. Ugledal je menda kovčeg v mojej roci, ter me videl stopiti iz drugega razreda, in zdaj biti, da bi mi izvabil dvajsetico iz žepa. Dobro, naj jo ima! Vže je pri meni ter upije iz vsega grla: „Radoslav! Radoslav!“ Ustavim se, da bi z resnim očesom pogledal predrzneža, ali v tem hipu spoznam v njem milega mi továriša iz dijaških let.

„Aj, ali si ti Milotin!“ začudim se mu nekako suhoparno.

„Dà, kakor vidiš, jaz sem,“ pravi mi nekako užaljen. Spoznati je menda moral, da me ni ravno volja nekdanjega prijateljstva ponavljati ž njim. Ali hitro dostavi: „Morda sem te razžalil, prijatelj, ker sem te klical tako po domače, oprosti mi! Rađost, da po dolgih letih vidiš zopet starega znanca in prijatelja, prevzela me je tako, da sem te klical po imenu, kakor sem bil navajen, ko sva še skupaj v šolo hodila.“

Žal mi je bilo mojega vedenja. To mi je bil dober továriš. Po večkrat mi je pomagal pri nemških nalogah, ker nemškega jezika nisem bil vešč in v tem predmetu sem vedno zaostajal. In kdo vé, kakšna osoda ga je spravila v óno platneno obleko, ki mi je vzbudila nehvaležen odpór do nekdanjega prijatelja.

„Idiva, idiva,“ pravi Milotin sezajoč po mojej popotnej prtljagi.

„Vendar ne pustim, da bi“ rečem mu ter se branim njegove postrežljivosti.

Milotin, oprosti, ako hočeš, da si mi prijatelj, ne bodi toliko postrežljiv do mene.“

Milotin zarudi ter mi nekako očitajoč odvrne: „Pač da me žališ in če se ne motim, sramuješ se le mojega priprostega stanú, v katerem me vidiš. Ali veruj mi, da sem s svojim stanom popolnoma srečen. In čemu se branиш moje postrežljivosti? Če ti jaz ne ponesem kovčega, poneše ti ga kdo drugi, a s tem mene razžališ.“

In ta dobra duša mi je iztrgala kovčeg iz rok, ter tako storila konec neprijetnemu razgovoru.

Kaj sem hotel? Da bi ga še bolje ne užalil, dovoliti sem mu moral, da mi nese kovčeg v gostilnico, katero mi je on priporočal. Obljubil mi je, da

me zvečer obišče v gostilnici, ker si imava drug drugemu povedati mnogo o dijaških in poznejših letih.

Ves dan mi ni šel denašnji sestanek iz spomina. Nisem šel k baronu, in če sem ugledal na ulici kako pisano ali pegasto suknjo, takój mi je postalno tesno pri srci. Z veliko nestrpljivostjo sem pričakoval večera, in to samó radi tega, da mi Milotin pové, kaka čudna osoda ga je privedla do postreščeka. Besede: v svojem stanu sem popolnoma srečen, bajè Milotinu niso prišle iz srcá. Izvestno bi ž njimi rad dosegel samó to, da bi si jaz o njem kaj boljšega mislil, nego li je. Bodí si temu kakor koli, moja radovednost je bila velika.

V gostilnico, v katerej mi je bilo prenočiti, dohajali so gosti. Natakarji so prižgali plin, a jaz sem si vzel časopise ter čital razne novice.

Nakrát mi' nekdo potrka na ramo. Ozrem se. Za menój stoji črno oblečen gospod. Smijoč se mi, podá mi roko. Veselilo ga je, da ga nisem v prvem hipu spoznal. Bil je Milotin.

„Ti me nisi takój spoznal, prijatelj!“ reče mi. „No, kaj nisem ves družen, kakor si me videl na kolodvoru? Ali verojemi mi, da me ta obleka ni čisto nič izpremenila, da-si ljudje pravijo: obleka dela človeka. Tudi si nikar ne misli, da bi se bil morda tebi na voljo preoblekel. Takó storim vselej, kadar koli dokončam svojo službo. Mislim, da bi bilo pač nespametno, ako bi pri svojem vsakdanjem delu nosil lepo črno suknjo in rokavice na rokah.“

Zna se, da temu nisem mogel ugovarjati, ali bolj radoveden sem bil, zakaj in kako je postal Milotin postrešček na kolodvoru.

Milotin prisede k mizi in jaz ga nagovorim takó-le: „Milotin, ti si bil vedno odkritosčen proti meni, dà, morda še preveč, kakor je bilo treba. Sram bi me moralo biti, če bi jaz bil drugačen proti tebi. Zatorej naravnost povem, da nisem mogel s početka svojim očem verojeti, ko sem te videl v obleki pri prostega postreščeka. Prosim te torej, povej mi, kakó si prišel do tega!“

Milotin se mi prijazno nasmehne ter pripoveduje: „Moja povest je kratka, dà, zeló kratka ter nima v sebi nič takega, čemur bi se čudil. Ko sva zvršila skupaj četrti razred na realki, šel si ti v gospodarsko šolo, a jaz k železnici, ker mi ni bilo sojeno dalje hoditi v šolo, da-si me je učenje zeló veselilo. Ali hitro sem spoznal, da je povsod dosti učenih ljudij, ki mnogo več vedó, nego li jaz, pa imajo zato tudi več upanja do kake višje uradniške službe. Ostavil sem torej službo praktikanta pri železnici, ker nisem imel upanja, postati kdaj predstojnik železnične postaje, ter sem stopil v službo, v katerej si me našel. Meni je ljubše uživati zdravi in sveži zrak ter se gibati v prostej naravi, nego praktikovati leta in leta. Kar se tiče mojega gmotnega stanja, ni se mi pritoževati. Železnica mi daje prosto stanovanje in kurjavo, a denarja si zaslужim toliko, da morem pošteno in prijetno živeti.“ Velika gospôda ima sicer več plače pa tudi več potreb. Verojemi mi, da je vže mnogi gospod, zatajivši svojo osabnost, prišel k meni denarja prosit na pósodo. Kaj meniš, koliko mi nese prenašanje kovčegov s kolodvora v mesto?“

Nisem vedel koliko bi rekел, a Milotin mi reče: „Toliko, da vse troške za hrano prav lehko poravnam, in velik del svojega zaslужka na železnici v hranilnico pokladam. Vidiš takšna je moja osoda!“

Pri vsakej besedi mi je rastlo spoštovanje do tega pridnega mladeniča, ki je, videč svoj prvotni smoter daleč pred seboj, otresel se krivega ponosa

ter postal priden človek priprstega, navadnega dela. Prepričal sem se tudi pozneje, da je bil vedno srečen in zadovoljen. Njegovo gášlo je bilo: delo ne sramoti človeka.

„Prijatelj,“ rečem mu, „ti si na pravem potu in če ostaneš tako dejaven in varičen, kakor si zdaj, imovit bodeš še nekdaj!“

„Tudi po tej strani me še ne poznaš, mar misliš, da mi je sreč priLASTO na mamona? Drugi, plemenitejši namen mi je na srci, ali zvršiti ga ne morem, ker nisem še dovolj bogat niti sem še popolnoma svoj gospodar.“ To rekši, sklone se k meni ter mi pošepeče na uho: „Ubogi naš narod potrebuje še mnogo, za njega bi rad nekoliko prihranil!“

Zdaj veš kako je z meno, pa tudi jaz bi rad vedel tvojo osodo, posebno pa to, kaj te je prineslo v Brno.“

Predno mu začnem pripovedovati, prinese nama natakar večerjo, pri katerej sem svojemu prijatelju v daljšem razgovoru razkril vse dogodke svojega življenga začenši od dijaških let pa do denašnjega dneva.

Bilo je vže pozno v noč in najinemu razgovoru še ni bilo konca ne kraja. Gostje v gostilnici so se jeli polagoma izgubivati in videla sva, da ostaneva zadnja, ako se skoraj ne odpraviva. In vender sva si imela še toliko in toliko povedati. Končno sva se morala dvignoti tudi midva. Pri plačilu za večerjo, ki je bila prav po gosposko pripravljena, zopet se nisva mogla zdiniti.

Moj prijatelj je trdil, da sem v Brnu jaz njegov gost, a jaz mu sem zopet zatrjeval, da sem njegov dolžnik. Končno sem se moral udati njegovej volji, drugače bi se bila predolgo prepirala.

Drugega dne sem se predstavil gospodu baronu. Vzprejel me je prav prijazno in všeč mu je bilo, da sem se mu prišel za podeljeno, mi službo osebno zahvalit.

Popoldne sem obiskal Milotina v njegovem stanovanju.

Kakor sem se iz začetka hotel izogledal, takó me je zdaj tem bolje vlekla ljubezen k njemu. Iz vsake njegove besede se je izraževala plemenitost njegovega srca in iz njegovega vnanjega vedenja se je kazal najlepši red. Njegov značaj je napravil velik vtisek na mene. Imel je sicer samó dve sobici, a videlo se je iz vsega, da stanuje v njih premožen človek. Sobici niste imele dragocene hišne oprave, a bilo je v njih vse lepo snažno in redno. V jednej sobi ste viseli nad pisalno mizo dve veliki podobi, predstavlajoči njegove ravnke roditelje. Ti podobi ste se mi najbolje dopadali. Milotin si ju je dal sam naslikati. Bil je vže od malih nog sirota. Kadarkoli se je spomnil ravnkih roditeljev, vselej so se mu oči zasolzile; saj se jih je pa tudi rad in z največjim spoštovanjem spominal!

Razkril mi je vse svoje skrivnosti in pokazal hranično knjižico. V petih letih si je prihranil 2000 goldinarjev in vender ni bil ne skop ne lakom človek.

Govorila sva še to in óno, a ko se je zmračilo, šla sva na kolodvor. Milotin mi je zopet nesel moj popotni kovčeg, a jaz sem stopal s palico v roci poleg njega.

Najino slovo je bilo prisrčno. Obljubil mu sem, da ga v kratkem zopet obiščem.

Vlak se je vedno hitreje pomikal po železnej progi ter zapuščal kolodvor za sebój, a Milotin se je še vedno s svojo kapico poslavljal od mene.

Svetla sôlza mi je zdrknila po lieu, in v sreči sem čutil, kako zeló ljubim svojega zvestega prijatelja Milotina. In res mi je bil on najzvestejši prijatelj na svetu. Prav pogosto si dopisujeva o svojih dogodkih ter o milem národu slovanskem. In kadar koli darujem po kak goldinar za národnou stvar, vselej me prekosi on s svojim izvanrednim rodoljubjem.

Od ónega srečnega sestanka v Brnu pa nikoli več ne sedim ljudij po obliku, nego vselej samó po mislih in značaji.

(Iz „Češčine“ preložil Radoslav Knaflíč.)

Otroci, ne igrajte se z ognjem.

Otroci, poslušajte, naj vam povem, kako je neposlušni Žarko napravil strašno nesrečo ter sebe in svoje roditelje pripravil na beráško palico.

Bil je Žarko deček komaj 7 let star. Igral se je najrajše z užigalnimi klinčki, katere mu so mati vže večkrat ostro prepovedal. A bilo je vse zamán, ker Žarko matere slušati ni hotel.

Nekega dne, ko matere ni bilo v hiši, ima Žarko zopet užigalne klinčke v roci. Vstopi se pred ogledalo, ki je viselo ob steni, ter prižiga klinček za klinčkom. Oj kako lepo se to vidi v ogledalu! Od samega veselja se kar smeje neporedni Žarko. Ali glej nesreča! Ko Žarko prižgè tretji klinček, odleti iskra v zaveso, ki je bila ob straneh okna. Zavesa

se takój vname in začnè goreti z velikim plamenom. Žarko se tega zeló ustraši, zbeži iz hiše ter ne pové nikomur, kaj se je zgodilo. Ker ni ognja nihče gasil, unamejo se tudi druge stvari, ki so bile blizu ognja. Gorele so mize, stoli, omare in vse, kar je bilo hišne oprave. Ogenj udari skozi okno v podstresje in kmalu je bila vsa hiša v plamenu. Ljudje to videč, upili so: „Gori! gori! pomagajte!“ V bližnjem zvoniku je začelo zvoniti in kmalu se zbore vse polno ljudij, ki so jeli gasiti, da bi oteli, kar se še dá oteti. Ali prepozno! Hiša je pogorela do tal in vse, kar je bilo v njej. Žarkovi roditelji zdaj niso imeli hiše, kder bi stanovali in prenočili. Tudi denarja ni bilo, da bi si pozidali novo hišo in si kupili najpotrebnejše stvari, ki so jim zgorele. O kako sta jokala oče in mati, ker jim drugega ni ostalo kakor golo življenje. Prijeti je bilo treba za beraško palico in iti po svetu. In kdo je bil kriv te grôzne nesreče? Nihče drugi kot neposlušni Žarko, ki se je igral z užigalnimi klinčki ter ni slušal svoje dobre matere.

Zatorej, otroci dragi! slušajte roditelje in učitelje ter storite vse, kar vam rekó, da se ne bote kdaj kesali.

I. T.

Prepozno.

aša sosedja je bila Jalenčeva Mina. Bila je to žena sicer čudne postave, a plemenitega, dobrega srca. — Zgodovino njenega življenja je pokrivala temá. Nihče ni vedel od kodi je, nihče, kdaj in kako se je priselila v borno kočo na našem klanci, kdaj in kako je postala nje lastnica i. t. d. Bajè se ljudje s početka niso dosti brigali za njo.

Vsa njena hišna oprava je bila kaj priprosta in ubožna. Hišica se je komaj še vkupe držala, in da bi jej bil kdo izpodmaknil steber, ki je podpiral njeno ostrešje, padlo bi bilo vse na kùp. Danes, ko ne gospodari več Mina v njej, hiša je v nekoliko boljšem stanji. Ono leto, ko je bil tak grozovit vihar, da je kar kózolce in drevesa rušilo in preobražalo, zaobljubil se je bil novi gospodar, da popravi ubožno kočo, ako mu jo Bog ohrani pred nevihto in viharji. Deloma je to tudi storil, a vender mu je letošnji sneg napravil dosti kvare, ki je prišel skozi streho celo na podstrešje.

Razven krave Belke in tete mačke ni imela Mina nobene druge živali pri hiši. No, saj jej je bila ta družba dosti. Imela je starka dovolj opraviti s tem dvojim. Belko je gnala navadno vsak dan na pašo v laz na Blatni dol. Če pa jo je kaka stvar ovirala, da kateri dan ni mogla tega storiti, odtrgala si je vender toliko časa, da je šla nasmukat Belki jerbas leskovega perja. Kadar je bila doma in ni imela nobenega opravka, pestovala je svojo muco in se pogovarjala z njo. Res, rada je imela živali. In to po pravici, saj ste jej tudi obe mnogo koristili: Belka jo je redila a muca branila mišij. —

Prav dobro bi se bile imele vse tri, da ni Jalenčevej Mini le nekaj grenilo njenega ubožnega življenja, nekaj, kar je huje od bolezni, huje od siromaštva in bridkosti, huje od vsega, kar more zadeti dobro materino srce. In kaj je bilo to? Nehvaležnost njenih lastnih otrok! . . .

Dvoje sinov je imela Mina, dvoje . . . a sedaj — nima nobenega več. Dokler sta bila še majhena, malozmožna, bila sta kaj dobra otroka. Ljubila sta mater, in ona . . . ona je ljubila takó goreče svoja sinčka, Franeka in Nacka. In potem? Potem pa, ko sta odrastla, ko bi bila lehko in bi tudi morala biti podpora dobrej materi, zapustila sta jo . . . in šla . . . Bog si ga vedi kam? V daljne kraje, toliko je zvedela Mina, iskat sreče, svoje sreče, ne zmeneč se za srečo materino. Od tedaj pa ni bilo glasú od njiju nič več.

Jalenčeva Mina se je zeló postarala. — To je čutila ona sama najbolje. In če se je časih nehoté spomnila, da jej bode morda skoraj umreti, priše so jej solze v oči. In kako bi jej ne? — Dà, morala se je solziti, če se je spomnila, kako težko jej bode ostaviti ljubezljivi živali, Belko in mačko. Vrhу tega pa je vedela dobro, predobro, da ne bode nikogar, ki bi jej zatisnil oči, nikogar, ki bi žaloval po njej. In to drugo je bilo huje od prvega. —

In smrt res ni čakala dolgo. —

Nekega jutra je mukala Belka v hlevu in mačka je mijavkala okolo hiše. A ni ga bilo človeka, da bi dal mački mleka, niti da bi pognal Belko na pašo.

Stara Jeršela je šla od maše in čula to žalostno godbo. „Kje je neki Mina, da bi dala živalima jesti,“ misli si. In takój se spomni, da je bila Mina vže prejšnji večer, ko je pri njej vasovala, zeló slaba. „Kaj ko bi danes obležala?“ —

In Jeršela stopi v hišo k Mini.

„Saj sem rekla, da bote obležali. Ali vam je hudo, Mina?“ popraša bolnico stopivši k postelji.

„Dolgo ne budem več, mati Jeršetova. Jako slabo se čutim,“ dě Mina s slabim glasom. „Ali — moja Belka in mucka! Ubogi živali! Vže vse jutro ju čujem glasiti se, ali nikogar ni, da bi jima dal jesti, in takisto tudi nikogar, da bi meni kaj postregel.“ —

„Ali vam naj pokličem Matijčevo Pepo? Pri domu je in čas ima, lehko vam kaj postreže. Saj ste jej tudi vi marsikaj dobrega storili.“

„I, recite jej, če hoče priti. Bom pa njej zapustila obleko in kar imam take drobnine, če mi bo malo postregla.“

„No, je vže dobro.“ — Jeršela otide. —

Kmalu potem vstopi Pepa. — —

„Ali vam je zeló slabo?“

„Zeló, Pepa, prav dovolj hudo mi je. Toliko te prosim, daj, postrezi mi nekoliko. Bog ti gotovo obilo povrne. In jaz ti bom tudi vže skusila plačati, kar mi bodeš dobrega storila.“

„Ne bojte se, Mina, vse vam bom storila, karkoli bote želeti. Morda se ob dobrej in skrbnej postrežbi še kaj pozdravite in . . .“

„Ne govori,“ pretrga jej bolnica besedo. „Nikoli več ne okrevam. Starost je bolezen, ki prinese gotovo smrt. In jaz, draga moja, stara sem in poleg tega tare me še naduha . . . Naj umrjem, saj rada umrjem. Samó, da bi še jedenkrat čula kaj o ljubljenih sinovih. Ljubljenih, dà še vedno ljubljenih, če tudi sta nehvaležna, nehvaležna svojej dobrej materi. — Ali, oh, oh, ne bom ju videla nikoli več! . . . Dnevi mojega življenja so pri kraji in — njiju ni nikjer! Ni ju, da bi ju pritisnila na ljubeče materino srce, dokler še bije . . .“

In jokala je bolna Mina, milo jokala.

A okrevala res ni več Mina Jalenčeva. —

Na večer petega dne, odkar se je vlegla, bilo jej je jako slabo. Sosede so se zbrale pri njej. Tudi moja babica je bila ondú. — Govoriti vže ni mogla mnogo . . . Jelo jo je dušiti . . . Gospod so prišli z Najsvetejšim ter jo privili na pot v večnost. Bila je popolnoma udana v voljo božjo.

Zdajci se odpró vrata in pismonoša vstopi. Kaj hoče ta takó pozno?

„Ne zamerite, da prihajam takó pozno . . . Ali . . . če se ne motim, svérite Mini? Je-li na smrt zbolela?“

„Sevédá! Kaj ne vidiš, da ne bode več dolgo?“ odvrne sosed. „Kaj pa ti prineseš? . . .

„To-le pisemce na Mino.“

„Na Mino? Od kod neki?“ čudi se sosed, odprè pismo, bere in strmi.

„Mina! Mina!“ pošepeče bolnici.

„Kaj? . . . oh pastite me! Takó lepo je, kar gledam“ . . . vzdihne bolnica.

„Nace vam piše, Mina, čujte! Spomnil se vas je, vpraša vas, če ste zdravi, prosi vas odpuščenja . . .“

„Je-li res?“ šepeče bolnica. „Oh, saj ni mogoče! . . .“

„Res, Mina, res je,“ trdi sosed.

„Potem pa berite, oh berite . . .“ stoče Mina s prosečim glasom, napnè vse svoje poslednje moči, ter se sklone še jedenkrat, da čuje, kaj jej poroča izgubljen, a vender tolikanj ljubljen otrok.

Soseda bere:

„Draga mati!

Vem, da se zeló žalostite zaradi mene in Franceta, ker ne veste, sva li živa ali mrtva. O bratu tudi jaz ničesar ne vem. Meni pa se sedaj sicer dobro godi, ali vest, huda vest me vedno grize in peče, da sem vam bil ne-hvaležen in sem vas ostavil v starosti. O ko bi Vi znali, kako zeló mi je žal sedaj, kako zeló se kesam! Odpustite, mati draga, odpustite! Izvestno se Vas hočem poslej večkrat spominati in — če ste v pomanjkanji, hočem Vam tudi kaj malega poslati od svojega zaslужka. Kaj vže počnete? Ste li zdravi? Bog daj, da bi bili! . . .

Z Bogom

Vaš nehvaležni, a skesani sin
Nace.

„Oh, oh,“ vzduhuje bolnica, „prepozno!“ . . . Solzé se jej vlijó po lich in onemogla se zgrudi na posteljo. Ustnici zašepečeti še besedi: „Odpustum, odpustum,“ — potem pa se zapró na večno!

Belka v hlevu je zamukala, mačka zamijavkala. Ubogi živali!

—m—

Poletne slike.

I.

Po nébesu sinjem oblake
Vetrovi mogočni podé,
Oblaki pa doli na zemljo
Poljanam se mirnim grozé.

Iz črnega šviga obraza
Jim bliskov nevkrčenih srd,
In grámov beseda rohnéca
Obeta pogubo in smrt.

Oj, grôzna podoba je tvoja
V nevihti besnečej, nebó!
Zatorej boječe ozíra
Na tebe se vsako okó.

Tolažba pa sreca nam polni
Ob uri nevilte vsigdár:
Saj gori nad grôzo višave
Nebeški nas čuva yladár.

II.

Oj, noč prijazna je nocój,
Stvarjenje v tihem snú miruje,
Moj vid pa góri se dvigúje,
Kjer zvezdie sveti se nebrój.

V prostore večnega nebá
Zamakne duša se goreče,
Tjá góri sili hrepeneče,
Ker ve, da ondù je domá.

Zazdí se mi, da večni Bog
Skrivnostne čul je njene vzdíhe,
Glej, zvézdicu v nižave tihé
Poslal v tešilo je nadlog.

Oj, angelj moj je zvezda ta,
Ki se na nebu je vtrnila,
In milo v noč mi zasvetila;
Zdaj v varstvu svojem me imá.

Savo Zordán.

—x—

Plavice.

Minola je prijetna vzponlad, nastopilo je gorko poletje. Nebó je čisto in jasno, solnce od dneva do dneva huje pritska. Žito na polji rumeni in cvetice po zelenih grivah obešajo glavice pod pekočimi sołnčnimi žarki. O kako lepe so vse te cvetice, kako krasno in milo cvetó! Kako različno imajo barvo! Kako prijeten in krepčalen je njih duh.

Jutranja rôsa cvetice budí in oživlja; pridne bučelice pribrňe in si nabirajo slaščice iz njih; pa tudi otroci pritekó, da je trgajo in spletajo v vence.

Na vrto sejemo cvetice; na polji pa rastó same, brez naše postrežbe. Vsak letni čas ima svoje cvetice in tako tudi poletje.

Idimo tja na polje, kder raste leporumena pšenica, in takój boste ugledali mej žitom nežne cvetice, ki je pridne deklice takó rade spletajo v

vence. To so modre plavice ali modrince, ki rastó z žitom vred po vsej našej zemlji.

Plavice štejemo mej poljski plevel. Iz jednoletne korenine vrzaste 30 do 60 cm visoko vejnato steblice s sedečimi, črtastimi listi, ki so sivo-zeleni kakor steblice. Plavice cvetó od junija do avgusta meseca. Cvetovi stojé v koških in so cevasti, samó da so na robu stoeči nekoliko večji; vsi imajo kaj lepo modro barvo. Iz evetnih listkov se pripravlja tudi neka modra barva za slikarje. Nu bodi si da se pripravlja ali ne pripravlja, nam se dopadajo plavice najbolj zaradi tega, ker imajo otroci toliko veselja ž njimi.

Plavičica modra
Spomina naj te,
Da vedno ohraniš
Ponižno srcé.

Iv. T.

Z i b e l k a.

Ljudmilica gre nekoč s pestunjo pod streho. Tam je stala zibelka, ravno tista, v katerej se je Ljudmilica nekdaj zibala.

„Dobra zibelčica,“ reče deklica, „povej mi kaj o tistih časih, ko sem še jaz v tebi ležala. Jaz ničesar ne pomnim o teh časih. Odgovori mi, bodi tako dobra, kaj sem jaz tedaj delala po ves dan?“

Na to odgovarja zibelka: „Takrat še ti nisi znala delati. Ročice tvoje so bile še majhene, slabotne, nerodne. Nisi umela še ničesar razpoznavati. Kolikorkrat je pogledala ná-te laskavo dobra mati in te poljubila, tolikokrat si se veselo nasmijala. In ko si zapazila zvečer mesec na nebu, nakrat si stegnila roko po njem in nakrat si zajokala, ker nisi mogla prijeti meseca. Glej, tako je bilo tvoje delo.“

Ljudmila poprašuje dalje: „A kaj sem jaz, še v zibeli, govorila z ljudmi?“

„Govoriti še nisi znala,“ govori zibelka. „Znala si se samó smijati in jokati. O ko bi ti vedela, kako se je veselila tvoja dobra mati, ko si se ti prvič zasmijala. Mati je poklicala takó tudi tvojega očeta in tvojega bratca in staro sosedo in vsi so se morali čuditi, kako si se ti sladko smijala. To je bilo veselje po vsej hiši! A tudi jokati si ti znala dobro. Kadar se je zgodilo, da si zajokala, priletela je prisrénna mati in te je ob jednem pokrivala s plenicami, pripevala, zibala, ali pa te je vzela na roče in pritiskala na svoje srcé. Oj, ne jedenkrat ali dvakrat, vstala je sredi noči, kadar je začula tvoj krik. In ko si ti časih zbolela, bila je mati po vse noči pri tebi in ni zatisnila očesa. Ona je tebe, dete, bolj in bolj ljubila!“

„Kako dobra je moja mati!“ oddahne se tiho Ljudmila. A čez nekaj časa popraša zibelko: „Ali veš morda, kaj sem jaz mislila takrat, ko sem ležala v zibeli?“

„Ničesar nisi ti mislila,“ odgovori zibel. Samó mati tvoja je po večkrat mislila, kadar je stala pri zibeli in zrla tvoji ličici. Mislila je takrat: „Moj ljubi Bog, ko bi ta Ljudmilica moja vzrasla v dobro pobožno deklico!“ To govoreč je mati blagoslovila tebe sè svetim križem.“

Njena smrt.

Ko sem še letal v materinej kočomajki in pod očetovo kučno po hiši in okolo hiše, vrstili so se na pragu najrazličnejši berači, pred katerimi imajo navadno naši otroci velik strah. Če sem ga zagledal od daleč na cesti moža s palico in košem, ali ženo z brgljo in svežnjem, tekel sem na vso moč v izbo za peč ali pa za materino krilo. Polagoma pa sem se jih vže privadil in naposled sem bil vže tako drzen, da sem večkrat kateremu potipal vrečo za moko ali gorjansko palico njegovo. Najbolj pa se mi je prikupila stara žena, ki je imela jedno nogo krajšo kakor drugo. Pa recimo raje, da je bila šepava, drugače bi kdo mislil, da je imela vže jedno nogo krajšo od druge, kar pomni. Pa ni bilo res. Ko bi me bil takrat prašal kak radovednež, kaka je bila ta beračica, ko so se mi še gombi rajši trgali na hlačah, dejal bi mu bil, da je bila „žena“. In pri tem tudi še zdaj ostanem.

Samó to še lahko povem, kolikor me še ni ostavil spomin, da je imela belosive lasé, ki so se lesketali kakor srebrnjaki v njenih zaprtih omaricah. Telo pa je imela sklučeno — to še tudi pomniam — kakor kljuka pri ključanici.

Pa kaj bi vam opisaval njeno telo, ki nima nič sorodnega z njenimi križavci, o katerih so ljudje toliko znali povedati. Vse križem je bilo znano po vsej župniji, da ima ta ženska denar.

Da bi ona prosjačila, doma pa bi jej trohneli noveci v starih omarah? Kdo more kaj takega verojeti!

Česar se človek mlad nauči, to zna star. In mlada se je naučila naša beračica z vrečo hoditi po hišah, zatorej je znala tudi stara še vedno pobirati svoj „vsakdanji kruh“. Ko je bila še óna v tistih letih, kadar evetó rožice na licih, takrat so vedeli naši ljudje mnogo povedati o „rokovnjačih“. Kako bi ne, saj so jih dosti poznali po osebi in imenu. Vedeli so, kakor sem rekel, ker so poskušali, a povedali pa niso radi; oni so vže znali, kod mi rokovnjaških ušes, ki vse slišijo, in očij, ki vse vidijo, in rok, ki vse vzamejo. In beračica naša je bila v tistih mladih letih tudi „rókomavšarica“, Malo

čudno se sliši, pa res je res. Mati so nam pravili, da je pokrala v tistih jarih letih toliko kokošij, da ko bi jo vsaka jedenkrat kavsnila na sodnji dan, — pa kavsnile bi vse najedenkrat — pa bi ne imele vse prostora.

Toraj veste, kaka grešnica je bila za mladih let. Za toliko grehov pa je treba velike pokore. Vi, ki ste še mladi, vi bi še take pokore ne mogli opraviti. Zato je treba leta in leta. In njej je dal Bog let dovolj, da se je pokorila. Kmalu bi bil vže rad pri kraji sè svojim pripovedovanjem, a zdaj mi še le pride na misel, da vam še imena nisem povedal te beračice naše. I, rekli so jej — Nič. To ni lepo, če se zmerom poprašuje, kdo — pa kdo? Treba je gledati na to, kaj je? To pa izveste precej, kaj je z njeno smrtjo.

Umrla je. To je res. Umirala pa je pol dne in jedno noč.

Koče svoje ni imela ravno koncem vasí; laže bi rekli, da jo je imela v sredi vasi. To pa je zopet težko reči, kdor vé, da so samó tri hiše v tistej vasi. Malo majhna je, kaj pak, a vzdigne tri druge. Takih dveh bogatinov je le malo po svetu, še menj pa po kmetih. Koča pa, kder je stanovala naša beračica, stala je na samem, a vendar sredi vasi.

Umirala pa ni doma, kakor bi bila rada. Na kolovoznem poti ob gozdu sta jo našla dva dečka. Jeden je šel iz šole, drugi pa je pobiral klasje po bližnjej njivi. Še bolj sklučena kakor navadno je čepela na tleh in težko vzdihovala kakor sirota, ki jej nesó mater na pokopališče. Roganov Jakec jo prime za podrami in pokliče, da se vzdrami. Torkov Tinček pa jo prime za roki in oba jo dramita in vzdigujeta. Naposled se žena posadi in izreče željo, da je voljna vstati. In res se zravná polagoma po konci. Toda pot do njenega doma je dolga malo ne poldrugo uro. Do Roganove hiše pa je le dobro četrtn ure. Toraj k Roganu!

Dečka sta dobro poznala staro beračico. Da-si ju ni vezala Bog vé kaka vez do nje, vendar sta imela dobrí, sočutni sreči. Ravnala sta z bolnico kakor z materjo.

Njej pa se je topilo srce kakor pozni led na žgočem solnci. Taka sreca, ki tako čutijo, imajo pač nekaj višega na sebi.

A bolnica ni mogla stopati. Na tla se jima je zgrudila. Moral je jeden po voz domov.

Odveli so jo k Roganu.

Pri peči je ležala na belej rjuhi. Okolo nje pa se je zbiral ljud in prodajal zjjala.

Zaprosila je za dva moža, ki bi pisala oporoko.

Nekaterim se je smehek prizibal na ustnice pri tej prošnji stare beračice, a drugi so odpirali svoja usta in govorili mej sebój: ahà! saj sem vedel, da ima denar!

Pa še mnogo drugega so govorili, kar pa ni da bi govoril.

Prišla sta dva moža in pisala oporoko. Ljudstvo se je izgnjetlo za ta čas iz izbe, da-si nerado, in marsikdo je pritiskal pri oknu del svojih ušes, a se ni dalo. Žena je imela slab glas, moža pa sta se tudi na tihem razumela.

Oporoka je bila končana. A zamán. Ljudje so ugibali in lagali — kar ni ravno lepa navada — a zvedeli niso ničesar, kar bi bili radi.

Tudi po duhovnika so jej poslali še tist večer. Vesel je bil obraz njegov, ko je stopil čez jedno uro iz hiše.

Drugo jutro je zvonilo z vsemi tremi, kakor bi bil Bog vé kdo umrl. A umrla je le beračica. In ko so jo zanesli čez osemnštirideset ur na blagoslovljeno zemljo pri cerkvi, kak pogreb je to bil! Samo pogrebev je bilo malo, pre malo za tak pogreb. Debelo so gledali ljudje, ko se je precej po pogrebu potrosilo toliko novcev mej uboge. Tako delajo bogatini.

In ko se je raznesel čez osem dnij glas o njenej oporoki, takrat še le so odpirali ljudje svoja usta! Takega pa še nè, kar stoji naša vas!

Tisoč cerkvi, tisoč ubogim in tisoč za maše! Lep denar to! In Roganovim, ki so jo tako lepo opravili in spravili, tem niti beliča?

Pač! Roganov Jakec je študoval mnogo let na rovaš bogate beračice in Torkovi so sezidali popolnoma novo hišo in še imajo denar!

Poglejte, poglejte, kaj je dobro, sočutno srece! Kdo bi si bil mislil? In vender je in ostane resnično, da je dobro usmiljeno srece vedno srečno, če ne takó, pa takó!

Še več hočete, da bi vam povedal? Čez in čez dovolj je, ako si le to zadnje zapomnite!

B—c.

Pisma mlademu prijatelju.

XIX.

Dragi!

Eran Erjavec je zagledal luč svetá 1834. l. v Ljubljani, šolal se je doma in na Dunaji in postal 1860. l. profesor na realki v Zagrebu in 1871. l. v Gorici, kder je umrl 1887. l.

Kot trudoljuben sotrudnik „Glasnikov“ je pisal va-nj šaljive spise in zavljive potopise in v svojih nežnih povestih se je pokazal spretnega pripovedovalca. Za priprosto ljudstvo je pisal v knjigah „družbe sv. Mohorja“ in v „Besednik“. Tudi „Zvon“ Dunajski in Ljubljanski je prinesel iz njegovega peresa par dovršenih spisov in po Janežičevih „Cvetnikih“ je raztreseno njegovo blago; „Cvjetje“ pa je prineslo kitico po Erjavci prevedenih Andersenovih pravljic (1863). Nedosežno krasno so pisane njegove prirodoznanstvene slike (Mravlja, Žaba, Krt, Rak, Rastlinske svatbe). Takó krepak in bogat jezik, takó izbran in lahen zlog, takó tenak krasosloven ukus se dobi le redko in posamič pri naših pisateljih. Njemu pristoji po vsej pravici jedno izmej prvih mest pri slovenskih leposlovcih. — Erjavec je bil tudi strokovnjak v prirodoznanstvu in kot tak si je pridobil časten naslov naravoslovnega pisatelja. Oral je z drugimi vred ledino na tem našem polji in boriti se mu je bilo treba z vsemi temeljnimi pojmi in besedami. A vže za njega se je popela slovenska naravoslovna terminologija (nazvoslovje) kakor ne nobena druga takó. Saj imamo vže od njega dovoljno del te stroke: prevel in predelal je na slovenski jezik prirodopis živalstva (1864, 1872, 1881 po Pokornem, 1875* za „Matico“ po Schödlerji) in za družbo sv. Mohorja je popisal v petih zvezkih (1868—72) „domače in tuje živali“ in „naše škodljive živali“ v treh zvezkih (1880—82) v popularnem (priprostenem), zanimivem zlogu, kakor le on zna. Nadalje je spisal prirodopis ravninstva (1867 po Fellöckerji, 1883 izvôrno), rastlinstva (1875 za „Matico“) in somatologijo (1881 po Woldřichu). — Erjavec je zbiral tudi

národnó blago in poslušal pazno govorico narodovo: zato je jezik njegov takó lep, zato je bil tudi temeljít poznavatelj slovenščine in njegova „Potna torba“ v letopisih „Matice slovenske“ (1875, 1879, 1880, 1882—83) hrani mnogo kritično urejenega narodnega blaga: rastlinskih in živalskih imen in po narodu nabranih besed in rekov.

Erjavec je bil ud in ustanovitelj vsem večjim narodnim društvom, uzoren v obiteljskem in družabnem krogu, vsestransko izobražen in dejansk Slovan, a književna zgodovina slovenska ga uvršča mej prve leposlovec in prirodoslovec.

Simon Jenko se je porodil 1835. l. na Podrečem na Sorškem polju. Šolal se je v Kranji, Novem mestu in Ljubljani. Na Dunaji je dovršil po prebitih briškostih pravoslovje in je služil za koncepienta v Kameniku in Kranji, kder je umrl 1869. l.

V „Glasniku“ je priobčeval svoje pesni in povesti in „Pesmi“ njegove so priše na svetlo 1864 (65) v Gradec. — Bil je možat in odločen Slovan, ki je imel vže takrat tako mišljenje o slovanskej ideji, kakeršna nekaterim še sedaj nehče v glavo. In to slovansko prepričanje kakor tudi žalostne strani njegovega življenja prepevajo njegove poezije. Visoke ideje odeva sè skromno in prikupljivo obliko. Človekoljubni názori se zrcalijo v nežnih verzih in modrovanje pesnikovo ima svoj izvor v modrovaniji národovem. Snov je vzeta vseskozi iz domačega življenja in kar mu ne more izraziti priroda, to mu posébi umétalnost. Narodna in umétalna poezija si podajati roci, rodoljubje in narava se tešita mej seboj. Vse je povedano kratko, a krepko, priprosto in nežno, iz naroda za narod. Jenka štejemo mej prve slovenske pesnike.

Matija Valjavec (Kračmanov) se je porodil 1834. l. na Beli v Predvorskej župi na Gorenjskem in je sedaj gimnazijski profesor in ud „jugoslovenske akademije“ v Zagrebu.

Pesnikoval je vže zgodaj po „Novicah“, „Sloveniji“, „Glasniku“ in drugod, stvareč pesni v pravem narodnem duhu zložene in naravnost iz naroda vzete ali pa narodne predelane, in posebno so se mu posrečile daljše epske pesni iz živilskega življenja (Vojska z volkom in psom, Volk Rimljan . . .). Izdal je tudi posebej svoje „Pesmi“. Prevel je za Janežičeve „Cvetje“ Sofoklejev „Ajant“ in po narodnej pesni je zapel daljšo epsko pesen „Zora in Solnea“. Pisal je tudi o jezikoslovnih stvareh „Zora“, letopis „Matice Slov“ (1874, 1877) in jako zaslužne so njegove študije o slovenskem náglasu (Rad jugosl. akad.). Največ zaslug pa si je nabral pri nabiranji narodnega blaga (pesnij in pripovedk). Vže po „Glasnikih“, „Novicah“, „Sloveniji“, „Zori“, „Kresu“ in drugod je raztreseno mnogo od njega nabranega narodnega blaga in posebno mnogo let se je pečal z nabiranjem pripovedk okrog Varaždina in v Medjimurji (v kajkavskem narečju) in 1888. l. je izdal „Narodne pripovedjedke“, ki jih je skupil v in okolo Varaždina, a v letnikih „Kresovih“ je priobčil dolgo vrsto (83) pripovedk v doličnem narečju, takó, da bi ga lahko imenovali v tem obziru slovenskega Vuka.

Zdravstvuj!

P. B.

Listje in cvetje.

Drobetine.

V kratkem času nam je nemila smrt pobrala dva občepripljubljena, značajna in za vse dobro jako vneta dušna pastirja. Umrl je v 15. dan maja meseca vsled nekega prehlajenja preč. gospod

Ivan Stupar,

župnik v Št. Gothardu na Gorenjskem. Bil je rajnki zvest pastir svojim vernim ovčicam, vedno velik prijatelj nežnej slovenske mladini in ves čas naročnik našega lista.

Pretečeni mesec pa je umrl v Dvoru na Koroškem preč. gospod

Vinko Sevšak,

farni oskrbnik in vrl učitelj krščanskega nauka. Bil je rajnki ne samo dober pastir svoje verne črede, temveč tudi velik prijatelj Koroške slovenske mladine. Razven našega „Vrtea“ naročeval je tudi druge primerne slovenske knjižice, ki jih je delil mej mladino svoje župnije, da je čita in se izobrazuje. — Priporočamo oba dobra in za dušni blagor svojih ovčie tolikanj vneta duhovna pastirja vsem čitateljem našega lista v molitev in hvaljen spomin. Bog jima obilo povrni, kar sta dobrega storila za našo slovensko mladino. Bodи jima večni mir in pokoj!

Pametnice.

- * Bog nam daje križe, da smo Njemu bliže.
- * Kdor mir ljubi, nikdar ni na zgubi.
- * Kdor jezik prav peljá, tak zmirom kaj veljá.
- * Če drevje mlad sadiš, pa sadje star dobiš.
- * Kder se žganje piše, tam se hubodiš.
- * Če hiša snažna ni, vsakdó se je boji.

Hčerka materi za god.

Mati ljuba, mati moja,
Tebe ljubim hčerka Tvoja!
Ljubim bolj kot samo sebe
Vedno mislim le na Tebe.
Vzemi v dar srce si moje
Sree moje bodi Tvoje;
V njem so same dobre želje
Tebi v radoš in veselje. —
Vedno bom Bogá prosila;
Da bi zdrava, srečna bila
Ti predobra moja mati! —

Kaj za god Ti hočem dati?
Vzemi vse si, kar je moje
Kar je moje, bodi Tvoje!

Iv. Tomšič.

Demand.

(Priobčil Iv. Z.)

a									
a	a	a							
a	a	a	a						
a	č	č	d	e	e	i			
i	i	k	l	n	n	n	n		
n	o	o	p	p	p	r			
r	r	r	t	t					
u	v	v							
									z

Zaménjajte v tem demandu črke takó med sebój, da se bode čitalo v devetih vrstah devet besed od leve proti desnej; srednja vrsta, rekše peta naj se čita tudi od zgoraj niz dolu po sredi posamičnih besed. Besede naj značajo: 1. soglasnik; 2. števnik; 3. slovenski časopis; 4. jugoslovansko mesto; 5. vas v Ipavskoj dolini; 6. otok v Dalmaciji; 7. reka v avstrijskej kronovini; 8. žensko imé; 9. samoglasnik.

(Rešitev in imena rešilcev v prib. listu.)

Uganke.

- 1) Kaj steri cerkovnik, kadar zvoni?
- 2) Kje se slama mlati?
- 3) Povej, kako si more 10 dijakov 10 jajec takó razdeliti, da dobi vsak po jedno jajce, pa vendar še jedno v skledi ostane?

- 4) Ali veš, kje se največ vina izpije?
 5) Kateri svetnik v cerkvi stoji na desnej strani?
 6) V katerih hišah ni stolov ne klopí?
 (Odgonecke ugank v prihodnjem listu.)

Vprašanje.

(Priobčil H. Podkrajšek.)

Otroci, kaj vam povedo te ptice?

S R A K O P E R
 S L J U K A
 D L E S K
 L A S T A V I C A
 B R I N O V K A
 P A S T A R I Č I C A
 S E N I C A
 Š K R J A N E C
 S T R N A D
 L I Š Č E K
 S L A V E C
 Č R N O G L A V K A
 P E N I C A
 P A L Č E K
 D R O Z E G
 O D A P
 K A L I N

(Odgovor in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Številčna uganka.

(Priobčil Slavoljub.)

- 10, 15, 2, 10, 11, 15, 1, 7, moško ime.
 12, 5, 14, 5, reka na Češkem.
 5, 13, 2, 8, beseda v „očenaju“.
 6, 2, 8, 11, 9, 2, 3, 2, trg na Notranjskem.
 8, 11, 9, orodje.
 1, 16, 1, glagol.
 4, 11, 17, 5, 3, rokodelec.

Začetne črke posamičnih besed čitane od zgoraj nizdol uvedejo imé slovenskega časopisa, končne črke, čitane ravno takó, pa njegovega urednika.

(Rešitev in imena rešilcev v prih. listu.)

Rešitev skakalnice v 6. „Vrtčevem“ listu.

Hrast se omaja in hrib zvestoba Slovencu ne gane.

Prav so jo rešili: Gg. Ant. Petelin, duh. pom. v Tomaji; Ant. Batagelj, vik na Ponikvah (Gor) in Fr. Vilhar, učitelj v Vel. Žabljah.

Nove knjige in listi.

* Šolske Drobtince v petindvajsetletni spomin smrti A. M. Slomšek-a. Učiteljem, odgojiteljem in prijateljem šole spisal Franc S. Jamšek, nadučitelj in bivšič. kr. okr. šol. nadzoritelj v Reichenburgu. V Ljubljani. Natisnil in založil J. R. Milic 1887 8° 215 str. Cena nevezanemu iztisu 1 gld., vezanemu v platno pa 1 gld. 20 kr.; po pošti 10 kr. več. — O tej knjigi ne rečemo drugoga nego to, da je vsake slovenske ljudske šole dolžnost, da jo ima v šolski knjižnici. Priporočamo jo torej prav živo vsem ljudskim učiteljem, vzgojiteljem in golskim prijateljem.

* Oče naš. — To je naslov jako ličnej knjižici, v kateri je ves „Očenaš“ naslikan. Knjižica ima 9 barvanih podobic, po katerih se otroci lahko in hitro naučijo „Očenaš“ moliti. Za naše otročice prav primera knjižica, posebno za šolska darila namesto kakih drugih podobic. Knjižica se dobiva v založbi gosp. Giontini-ja v Ljubljani. Cena 10 kr. (Po pošti 12 kr.).

* Hrvatska omladina, list zabavi i pouci, ureduje Josip Milaković. Tečaj II. Svezak I. Tiska G. Grünhut u Zagrebu. — To je list za hrvatsko mladino, ki prinaša tako lepe podobe in izvrstne zabavne in poučne spise. Jezik je gladek in lakšouměven. Priporočamo ta list tudi Slovencem, ki so hrvatskega jezika zmožni. Cena 2 gld. za vse leto; 1 gld. za pol leta. Načrčina se posilja upravnístvu „Hrvatske omladine“ u Zagrebu.

Listonica. Gg. D. v. B. v Lj.: Skakalnice nismo mogli vzprejeti, ker je predolga in bi nam bila vseza preveč prostora. Priobčimo jo prihodnje leto. — Kočačnice so nam všeč in bi takoj prileteli z njimi, ako bi bilo mogoče pri rešitvi prineseti tudi podobo. Ali to je težavno, ker bi vsako rešitev treba bilo v les vrezati, a lesorez v Ljubljani nimamo. Skušali bomo demoto, morda, to stvar vendar kako ukrenemo. — J. K. v Lj.: Vaša posenca „Mala cerkvica“ níž za natis. — J. Volkov v Lj.: V Vašem „demantu“ nam ne ugaja izraz: kolovodja, ki po nekaterih krajih znači to, kar nemški: Rädelstührer; daje nam tudi niso po godu: „pisava“ in „potni si“. Treba bi to izraze kakšne drugače zasukati. — Vašej posuni „Srce – glava“ bi treba že nekoliko pile. Pri rešitvi „ob-litska“ smo Vas prekrli in stoprav zdaj našli, da se tudi Vi stejetje moj rešlice. Ne zamerite! — J. B. v Lj.: Vas, kar dobrega, pride časoma na vrsto. — Bolislav v I.: Vaša posenca še ni godna za natis. — Fr. Seški: Tudi Vašini pisanicni bi treba že pile, ker v tej obliki ne moremo z njimi v natis. — Vsem našim drugim urednikom o priložnosti pismeno, ker nam tu ni mogoče ob kratkem izražati našega mnenja.

■ Vse óne naše čast. gg. naročnike, ki naročnina za drugo polletje še niso obnovili, prosimo nujno, da se z naročnino takoj oglašč, ker brez gmotne podpore ne moremo izdajati „Vrtca“ takó, kakor želimo mi in naši čast. gg. naročniki.

Uredništvo „Vrtčeva“.

„Vrtce“ izhaja 1. dné vsakega meseca, in stoji za vse leto 2 gl. 60 kr.; za pol leta 1 gl. 30 kr. Napis: Uredništvo „Vrtčovo“, mestni trg, Štev. 23 v Ljubljani (Laibach).

Izdajatelj, založnik in urednik Ivan Tomšič. — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.